

Der blev ikke talt om det

Da jeg sad i hospitalskjorten og ammede for allerførste gang, var jeg spændt ud mellem større følelser end nogensinde før.

Mælken løb til, jeg var lykkelig, men splitforvirret. Jeg troede, jeg fik en undefineret baby, der skulle formes, men det var et fuldt menneske med udstråling og fylde, stemmepragt og vilje. Jeg havde i mange år været babysitter for kusinerne og den enlige fætter og andres børn og egne søskende. Jeg havde læst de værker, jeg skulle, og gået til den forberedelse, der var på mode. Jeg var forberedt, men ikke på dette, ikke på hans tydelighed som menneske.

Jeg ved ikke hvorfor. Måske fordi jeg aldrig havde set på et andet menneske med samme indlevende emotionel detaljeringsgrad som en mor. Måske fordi vi i vores samfund gør meget ud af lære hinanden anonymiserende regler for, hvordan vi skal amme, opføre os, være lykkelige.

Det kan godt være, det hedder individualiseringens tidsalder, men aldrig har vi været mere rigide i vores krav til hinanden end nu. Der er ingen ydmyghed over for, at vi kommer med hver vores. Alle regler gælder alle.

Vi gør mennesker til maskiner, der kan tunes ens. Da min svigerdatter skulle amme, fik hun af en jordemoder at vide, at drengen skulle have mad hver tredje time, om hun så skulle vække ham. Hun vækkede ham ikke, han vækker hende, når han er sulten. Hun ser ham som menneske. Det samme gør hans far, min søn, ham, der var det chok, der ramte mig ved sin fødsel i 1988.

Han var ikke en baby, jeg havde været med til lave og skulle til at give facon. Han var et menneske i sin helt egen ret. Han var allerede skabt. Jeg havde ikke ord for miraklet. Hvad var det for noget, der lå derinde i mit barn? Var det alene barnet selv? Hvordan kunne det så være, at jeg kunne genkende ham? Han lignede også sin far. Var hans fars personlighed i ham også?

Jeg vidste godt, at han var et mirakel, og jeg kunne frydes med andre med spæde børn. Følelsen af at bære et mirakel havde vi tilfælles, men vi havde ikke ord for det på firesengsstuen på Hvidovre Hospital.

Vi talte intimt om sår på brystvorterne og kaldte på hinanden gennem den åbne dør på toilettet midt i stuen, når der ikke var flere bind tilbage. Vi vraltede med vores vugger som rollatorer og satte os på oppustelige puder med

hul i midten til vores sønderrevne kroppe. Det var nyt for to af os. De to ved den anden væg var flergangsfødende.

Vores indforståethed var stor. Børnene og vi lå under, ja, hvad? Havde jeg lært om det dengang, havde jeg måske talt om et fællesskab med alle, en menneskehed, om at være under Guds himmel? Måske havde vi da vowed at tale om, at vores børn var alles. At de kom med noget, vi alle kunne genkende.

Vi kunne genkende vores egne børn til hver en tid, men der var og er også noget velkendt ved andre spædbørn. Hvad?

Havde samfundstonen været til det, havde vi måske talt om, at børnene var skabt, inden de kom til os. Vi havde ikke skabt dem.

Børn er hellige. Den viden havde jeg instinktivt, men sagde den ikke højt. Det vidste jeg, det vidste vi kvinder, men den viden, vi bar, er gjort tavs. Vi bærer på det helligste af alt, men den viden er væk.

Børn er blevet gjort til noget, vi hver især får og har.

Jeg lå stille i sengen og vidste noget andet. Børnene var ikke vores hver især. De var noget i sig selv og noget i os alle.

Måske ville vi have kaldt det Guds billedlighed,

det, vores børn blev født med. Havde vi turdet tale om, at de er skabt i Guds billede, som vi alle havde hørt på et eller andet tidspunkt, så havde vi måske ranket ryggen og fået en styrke, der kunne have hjulpet os og vores børn, fordi vi havde fået talt om det, vi fælles levede i. Så havde jeg måske set, at jeg ikke bar mit barn alene, men sammen med andre og med den Gud, der også var far til alle andre børn.

Jeg tror, det havde mindsket min angst for aldrig at slå til, eller rettere min viden om, at jeg ikke var god nok. For mig var det en viden. Jeg kunne aldrig gøre det godt nok, det var jeg sikker på, og det dominerede mit syn på mig selv som mor, åd mine kræfter og stjal min glæde og gjorde mig til en dårligere mor. Jeg tror, det kunne have været anderledes.

Hvis man som samfund, kirke, religion, ja, menneske tager ordene om, at vi er skabt i Guds billede, alvorligt, må bærerne af Guds billede på jorden også tages alvorligt. Bærerne. Det er de gravide kvinder. Også dem, der ikke kan gå på barsel i god tid. Også alle os, der får mindre i løn og pension og ikke ansættes på grund af barslen. Det er os, der føder de børn, vi alle begynder som.

Vi er noget særligt. Uden os, ingen mennesker. Ikke et eneste. Heller ikke dem, der får den løn, kvinder ikke får. Mændene er også delagtige i fødslen, men ikke som kropslige bærere og fødersker. For dem har det slet ikke de sam-

me økonomiske eller fysiske konsekvenser. Deres kroppe rives ikke i stykker. Det er andre roller, de har.

Hvis man tager kristendommen alvorligt, vil man have et andet syn på kvinder end det, jeg har levet og lever i. Så ser man, at de bærer og føder livet og skal æres for det. Ikke, fordi vi er mere værd end mænd. Eller de er mere værd end os. Men fordi vores kroppe nu engang er konstrueret, som de er. Om vi vil det eller ej, er de forskellige. Som mand og kvinde er vi skabt. Men i dag koster det kvinder dyrt at føde børn. Helbredsmæssigt og økonomisk.

Det kan synes så helt absurd, at selv om vi alle som en fødes af en kvindekrop, så tages hverken graviditet eller fødsel alvorligt nok. Hverken af dem, der kalder sig kristne, eller af de sekulært demokratiske kræfter eller den blanding, vores samfund består af.

Man behøver end ikke tage Jesus' fødsel med ind i argumentationsrækken for at vise urimelighederne. Graviditet og fødsel behandles åbenlyst hverken med blik for det hellige i forløbet eller den kyniske, økonomiske fordel for firmaer og samfund ved, at mennesker, små som store, har det godt undervejs og bagefter.

Det er teo-logisk forsvarligt og økonomisk fordelagtigt at prioritere ugerne omkring et menneskes adgang til verden højere end stort set alt andet. Et samfund har brug for børn, for mennesker, der kan drive samfundet videre.

Også samfundet ønsker at leve.

Der er ingen logik at finde i den manglende omsorg og respekt for gravide og fødende andet end den, at det er kvinder, der er gravide og fødende. Det er kun kvinder, der kan gå igennem de kropslige forløb, der er forbundet med at sætte børn i verden, og det koster kvinder liv og kroner hver eneste dag. Det er umenneskeligt, ukærligt, ukristeligt, at det at give liv ikke er det øjeblik, der forkæles allermest i vores sundhedsvæsen. Det og så dødens øjeblik. Det er de to punkter, der for alle er hellige. Om de er troende eller ej.

Når man føder eller er ved et dødsleje, får man en konkret fysisk erfaring af et helligt øjeblik. Jeg kender ingen, der ikke har det sådan. Det er de øjeblikke, hvor vi både er os selv og alle andre. Lige der, hvor vi kommer til verden og tager afsted, da er vi det sted, hvor alle andre også har været og vil komme.

Vi, der har været i det øjeblik, ved det. Vi, der føder, er med ved fødslen, eller vi, der dør eller er ved dødslejet. Det er ikke altid smukt, slet ikke, men det er helligt. Og det er fælles.

